

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea
Acordului de facilitare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană
privind modalitățile specifice de punere în aplicare a sprijinului acordat
de Uniunea Europeană în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere
pentru Republica Moldova, semnat la 9 mai 2025**

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de facilitare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind modalitățile specifice de punere în aplicare a sprijinului acordat de Uniunea Europeană în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova, semnat la 9 mai 2025.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

LEGE
pentru ratificarea Acordului de facilitare dintre Republica Moldova
și Uniunea Europeană privind modalitățile specifice de punere în aplicare
a sprijinului acordat de Uniunea Europeană în cadrul Mecanismului
de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova, semnat la 9 mai 2025

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de facilitare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind modalitățile specifice de punere în aplicare a sprijinului acordat de Uniunea Europeană în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova, semnat la 9 mai 2025.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului menționat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Comisiei Europene ratificarea Acordului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Argumentarea oportunității
ratificării Acordului de Facilitate dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind
modalitățile specifice de punere în aplicare a sprijinului acordat de Uniunea Europeană în
cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova, semnat la 9 mai 2025**

A. Descrierea tratatului

Acordul de Facilitate semnat la 9 mai curent, este un tratat interstatal bilateral încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană (în continuare – „Comisia”).

Acordul de Facilitate este compus din următoarele părți componente:

- A. Preambul
- B. Titlul I – Dispoziții generale
- C. Titlul II – Norme de punere în aplicare
- D. Titlul III – Impozite și eligibilitate
- E. Titlul IV – Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene
- F. Titlul V – Debursarea finanțării, recuperarea și executarea
- G. Titlul VI – Transparența, protecția datelor și vizibilitatea
- H. Titlul VII – Monitorizare, raportare și evaluare
- I. Titlul VIII – Dispoziții finale

Anexe:

Anexa A: Model de cerere de debursare a fondurilor

Anexa B: Model de declarație de asigurare

Anexa C: Raportarea privind iregularitățile

Anexa D: Definiții suplimentare în scopul protejării intereselor financiare ale UE.

Acordul stabilește principiile cooperării financiare dintre Comisie și Republica Moldova, în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere, instituit prin Regulamentul (UE) 2025/535 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 martie 2025¹ (denumit în continuare „Mecanismul”).

Obiectivul general al Acordului este de a sprijini implementarea Agendei de Reformă a Republicii Moldova, contribuind la:

- consolidarea statului de drept și a bunei guvernări;
- susținerea tranziției către o economie verde și digitală;
- întărirea rezilienței economice și sociale;
- accelerarea convergenței cu Uniunea Europeană.

Acordul este încheiat pentru o durată de 240 luni de la data intrării în vigoare.

Comisia poate suspenda acordul în cazuri precum: încetarea procesului de aderare, încălcarea condițiilor prealabile, a drepturilor fundamentale, a statului de drept, corupție sau cazuri de forță majoră, fără notificare prealabilă. Reluarea aplicării este posibilă cu aprobarea scrisă a Comisiei, dacă condițiile permit, fără a exclude necesitatea modificării sau denunțării acordului.

Acordul poate fi denunțat de oricare dintre părți, cu un preaviz de 30 de zile, în cazul în care cauzele suspendării nu sunt soluționate în termen de 180 de zile. De asemenea, Comisia poate rezilia Acordul unilateral dacă consideră că scopurile acestuia nu mai pot fi atinse în mod eficient, urmând ca consecințele încetării să fie analizate de la caz la caz.

Orice modificare a Acordului între părți se face în formă scrisă și pot avea loc prin schimb de scrisori între părți. Acestea vor deveni parte integrantă a Acordului și vor intra în vigoare la data la care Moldova notifică în scris Comisia cu privire la finalizarea tuturor procedurilor sale interne necesare pentru intrarea în vigoare a modificărilor respective.

B. Analiza de impact

1. Informații generale: Mecanismul a fost instituit pentru a sprijini procesul de extindere a Uniunii Europene, prin accelerarea alinierii la acquis-ul comunitar, aprofundarea integrării economice regionale, precum și promovarea convergenței socioeconomice cu Uniunea Europeană.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32025R0535>

În conformitate cu articolul 9 din Regulamentul (UE) 2025/535, Republica Moldova prezintă Comisiei Europene o Agendă de Reformă pentru perioada 2025–2027, fundamentată pe principiile și obiectivele-cheie ale reformelor socioeconomice și instituționale stabilite în Acordul de Asociere RM–UE, în cadrul Politicii Europene de Vecinătate și al Politicii de Extindere. Această agendă oferă un cadru global pentru atingerea obiectivelor generale și specifice prevăzute la articolul 3 din Regulament, definind reformele pe care Republica Moldova trebuie să le întreprindă, precum și domeniile eligibile pentru investiții.

Mecanismul este finanțat din resursele Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală (NDICI–Global Europe), cu o alocare de 135 mln EUR sub formă de sprijin nerambursabil și până la 1,5 mln EUR sub formă de împrumuturi, care urmează să fie debursate după evaluarea pozitivă a îndeplinirii satisfăcătoare de către Moldova a condițiilor de plată prevăzute în Agenda de Reformă.

Sprijinul nerambursabil acoperă garantarea pentru împrumuturi și sprijinul acordat de UE pentru proiectele aprobate în cadrul Platformei de investiții pentru vecinătate (PIV). Conform Agendei de Reformă, Moldova planifică punerea în aplicare a etapelor calitative și cantitative convenite până cel târziu la 31 decembrie 2027 și prezintă o cerere justificată în mod corespunzător de debursare a fondurilor în ceea ce privește condițiile de plată îndeplinite legate de aceste etape fără întârziere și cel târziu până la 29 februarie 2028.

Finanțarea sprijinului nerambursabil pentru proiectele aprobate în cadrul PIV este pusă în aplicare în cadrul gestiunii indirecte cu entitățile cărora le-a fost încredințată execuția și este furnizată treptat prin contribuții în conformitate cu termenii acordurilor de contribuție încheiate între Comisie și organizațiile financiare partenere care utilizează PIV.

Finanțarea se acordă Republicii Moldova numai după intrarea în vigoare a Acordului de Facilitate și a Acordului de împrumut.

Ce ține de modul de soluționare a disputelor, menționăm inexistența unor astfel de prevederi în textul Acordului.

2. Aspectul politic, cultural și social: Acordul va consolida relațiile bilaterale dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, reafirmând angajamentul politic al țării față de procesul de integrare europeană. De asemenea, va contribui la consolidarea relațiilor cu statele membre UE și cu alte state candidate.

Acordul promovează valorile fundamentale ale democrației, statului de drept, drepturilor omului și egalității de gen. Dispozițiile sale sunt în concordanță cu politica externă a Republicii Moldova și nu contravin angajamentelor internaționale asumate de stat.

3. Aspectul economic și de mediu: Acordul are un impact favorabil asupra dezvoltării economice și sociale a Republicii Moldova, contribuind la stimularea unei creșteri incluzive și durabile. Prin implementarea Agendei de Reformă, sunt susținute măsuri de consolidare a rezilienței economice, atragere a investițiilor și modernizare a infrastructurii. Totodată, Acordul promovează alinierea Republicii Moldova la standardele climatice și de mediu ale Uniunii Europene, integrând, obiectivele privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la efectele acestora, reducerea riscurilor de dezastre, protecția mediului și conservarea biodiversității.

4. Aspectul normativ: Prevederile Acordului sunt compatibile cu dispozițiile Constituției Republicii Moldova, Carta Organizației Națiunilor Unite, Acordului de Asociere RM–UE, precum și cu alte tratate internaționale în vigoare și angajamente asumate de Republica Moldova la nivel internațional. Totodată, acestea sunt aliniate la legislația UE. Nu există acte normative interne care necesită a fi modificate sau completate pentru a asigura aplicarea Acordului. Nu există necesitatea unui plan de acțiuni privind asigurarea compatibilității Acordului.

5. Aspectul instituțional și organizatoric: Conform prevederilor Acordului, se instituie un cadru de cooperare între Republica Moldova și Comisia Europeană, prin desemnarea unui Coordonator Național, responsabil de comunicarea directă cu Comisia și de gestionarea punerii în aplicare a Acordului.

De asemenea, în termen de cel mult 6 luni de la intrarea în vigoare a Acordului, va fi instituit Comitetul de Monitorizare al Mecanismului, care va evalua gradul și calitatea implementării reformelor și investițiilor, în vederea atingerii obiectivelor stabilite în Agenda de Reformă.

Moldova va asigura o monitorizare periodică și sistemică, atât la nivel politic, cât și tehnic, și va institui mecanisme de raportare eficiente pentru a informa Comisia cu privire la progresele înregistrate în atingerea rezultatelor planificate.

Republica Moldova va transmite rapoarte semestriale privind îndeplinirea condițiilor de plată prevăzute în Agenda de Reformă. Totodată, va prezenta rapoarte anuale privind progresele generale ale Agendei, inclusiv realizarea obiectivelor generale și specifice ale Mecanismului, în conformitate cu indicatorii stabiliți în Agenda de Reformă, utilizând modelul standard furnizat de Comisie.

6. Aspectul financiar: Prevederile Acordului nu implică costuri suplimentare din partea Guvernului Republicii Moldova pentru realizarea acțiunilor aferente aspectelor normative, instituționale și organizatorice.

7. Aspectul temporar: Acordul rămâne în vigoare până la finalizarea tuturor măsurilor finanțate în cadrul Mecanismului, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene, precum și a tuturor obligațiilor financiare ce decurg din punerea în aplicare a Acordului între părți.

C. Analiza oportunității ratificării/acceptării/aprobării/aderării

Acordul a fost semnat în data de 9 mai 2025, de către domnul Dorin RECEAN, Prim-ministru al Republicii Moldova, în temeiul *Decretului Președintelui Republicii Moldova 181 – X din 7 mai 2025 privind inițierea negocierilor și aprobării semnării Acordului de Facilitate dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind modalitățile specifice de punere în aplicare a sprijinului acordat de Uniunea Europeană în cadrul Mecanismului de Reformă și Creștere pentru Republica Moldova.*

Acordul a fost semnat în limba engleză care este limba de referință, conform prevederilor Acordului.

Termenul de valabilitate a Acordului este de 240 luni de la data intrării în vigoare.

Urmare a procedurii de ratificare se va notifica Comisia Europeană, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe despre finalizarea procedurilor de intrare în vigoare a Acordului.

Secretar general al Guvernului

/semnat electronic/

Artur MIJA